TwynstraGudde

Notitie

Aan	Gemeenteraden regio West-Friesland
Van	Twynstragudde
Datum	20 september 2022
Onderwerp	Startdocument - verkenning doorontwikkeling regionale raadsbijeenkomsten

U bent als [gemeenteraad / praesidium] van harte uitgenodigd om deel te nemen aan een sessie rondom de doorontwikkeling van de regionale raadsbijeenkomsten. Deze sessie wordt georganiseerd in het kader van het onderzoek dat op dit moment – in opdracht van de Westfriese gemeenten – wordt uitgevoerd door TwynstraGudde, waarbij wordt verkend op welke wijze de regionale raadsbijeenkomsten verder kunnen worden ontwikkeld.

In deze notitie geven wij u graag meer informatie over de achtergrond van de bijeenkomst, de opzet van de bijeenkomst, het verdere proces van het onderzoek en de verdere voorbereiding op de sessie met uw gemeenteraad.

Wat is de aanleiding voor deze bijeenkomst en wat willen we bereiken?
De Westfriese gemeenten hebben hun bestuurlijke ambities vastgelegd in Pact 7.1. Hierin is opgenomen dat de gemeenten met elkaar willen werken aan wonen en leefbaarheid, energietransitie en klimaatadaptatie, onderwijs en arbeidsmarkt, vrije tijd, ondernemen en economie, en zorg en sociaal domein. Daarnaast werken de gemeenten bovenregionaal met elkaar samen in verschillende gemeenschappelijke regelingen.

Regionale samenwerking vindt dus al op een groot aantal onderwerpen, en in een aantal concrete regelingen, plaats. Ten behoeve van eigenaarschap en betrokkenheid van de gemeenteraden bij deze samenwerkingen zijn regionale raadsbijeenkomsten georganiseerd. Het doel van de raadsbijeenkomsten is op dit moment om informatie centraal te delen, elkaar te kunnen ontmoeten en te verbinden, en om met elkaar af te stemmen. De bijeenkomsten spitsen zich dan ook toe op gezamenlijke beeldvorming, het zoeken naar onderlinge afstemming en daarmee het goed in positie brengen van de raden.

Bij de Westfriese gremia wordt de noodzaak gevoeld tot regionaal samenwerken, ten behoeve van het aanpakken en uitvoeren van maatschappelijke opgaven en het doorontwikkelen van de visie, de ambitie, de werkwijze en de organisatie van de regionale raadsbijeenkomsten. De Westfriese griffiers hebben in oktober 2021 een memo voorgelegd aan de regiogemeenten over de concrete uitwerking van deze doorontwikkeling. In het memo zijn een aantal concrete acties voor de doorontwikkeling geschetst, zoals een strategische regionale termijnagenda, een duidelijker onderscheid in de agendering en het bieden van gelegenheid aan agenderings-verzoeken door raadsleden. Er wordt hierop nog niet echt doorgepakt, omdat er gezocht dient te worden naar een duidelijker gezamenlijk beeld vanuit welke ambitie de regionale samenwerking zou moeten worden doorontwikkeld, hoe dit moet worden georganiseerd, en wat het concreet moet opleveren. Ook blijkt dat de beschikbare capaciteit op dit moment niet toereikend is om de bijeenkomsten goed voor te bereiden en uit te voeren.

Belangrijk vertrekpunt bij dit traject is dat de lokale autonomie leidend blijft voor de gemeenteraden.

Aan ons is verzocht om als partner op te treden bij de doorontwikkeling van de regionale raadsbijeenkomsten. Hierbij treden wij op als procesbegeleider en expert op het gebied van intergemeentelijke en regionale samenwerkingen.

Wat is het doel van de werksessie en wat wordt er besproken?
Wij organiseren voor alle praesidia sessies om op te halen wat de beelden zijn over regionale samenwerking en de regionale raadsbijeenkomsten. Het doel hierbij is om de opvattingen van de raden centraal te stellen in de mogelijkheden voor doorontwikkeling. Immers, uw autonomie, eigenaarschap en betrokkenheid is leidend, maar ook essentieel binnen de samenwerking.

Dit doen wij middels een sessie waarbij in wordt gegaan op de volgende aspecten:

- Wat gaat er nu goed aan de samenwerking, en zou behouden moeten blijven?
- Wat gaat er nog niet goed aan de samenwerking, en zou veranderd moeten worden?
- Wat moet worden bereikt met de samenwerking? Op welke thema's liggen kansen, of juist niet?
- Wat zijn wensen, eisen of randvoorwaarden om dit te kunnen bereiken? (bijv. in termen van capaciteit en budget)

De beelden worden vervolgens meegenomen richting het advies over de doorontwikkeling van de regionale raadsbijeenkomsten.

Hoe ziet het proces er verder uit?
Om tot de doorontwikkeling te komen wordt het volgende proces gehanteerd:

In de eerste stappen zijn gesprekken met de griffiers van de Westfriese gemeenten en Regioteam West-Friesland gevoerd om een eerste beeld op te halen over de wijze waarop op dit moment wordt samengewerkt. Daarnaast heeft ook een documentenstudie plaats gevonden, waarbij onder andere is gekeken naar mogelijke thema's voor samenwerking in de regio.

Naast de gesprekken met de gemeenteraden of praesidia wordt ook een world café georganiseerd met raadsleden uit alle gemeenten. Hierbij worden tafels georganiseerd waarbij raadsleden met elkaar in gesprek kunnen gaan over de wijze, randvoorwaarden en resultaten van de samenwerking. Hierbij worden beelden uit het rondje langs de velden getoetst.

Tot slot worden alle inzichten verwerkt tot een aantal scenario's voor de doorontwikkeling. Deze scenario's worden aan een in met u als presidium te bepalen dwarsdoorsnede van de gemeenteraden voorgelegd in een spiegelsessie. Vervolgens wordt dit verwerkt tot een eindadvies met scenario's, advies en aanbevelingen voor het vervolg en de implementatie.

Voorbereiding
Van u wordt ter voorbereiding verwacht om een antwoord te formuleren op de vier vragen die zijn geformuleerd op de vorige pagina (onder 'Wat is het doel van de werksessie en wat wordt er besproken?'). Als context-informatie ontvangt u ook het door de griffiers opgestelde memo 'Concretisering doorontwikkeling regionale samenwerking gemeenteraden' van oktober 2021 en de aanbiedingsbrief aan uw raad van november 2021.